

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 563/2021-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených Advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná advokát [REDAKOVANÉ], proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 81/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľov

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 12. novembra 2021 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 81/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovatelia tiež navrhujú, aby ústavný súd vydal nález, ktorým by prikázal krajskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal im finančné zadost'učinenie v sume 1 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa žalobou doručенou Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) 18. mája 2018 domáhali nahradenia prejavu vôle súdnym rozhodnutím na účely uzavretia zmluvy o prevode vlastníctva k bytu podľa § 5 a § 29a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. Okresný súd rozsudkom č. k. 26 C 32/2018 z 10. decembra 2019 žalobu sťažovateľov zamietol. Dňa 10. februára 2020 podali sťažovatelia proti rozsudku okresného súdu odvolanie. Vyjadrenie žalovanej strany

k odvolaniu sťažovateľov bolo okresnému súdu doručené 26. mája 2020. Okresný súd predložil odvolanie a spis krajskému súdu 11. júna 2020.

3. Sťažovatelia podali 23. júna 2021 na krajskom súde dupliku k vyjadreniu žalovanej strany a žiadosť o včasné rozhodnutie vo veci. Dňa 5. novembra 2011 podali sťažovatelia opakovanú žiadosť o včasné rozhodnutie a doplňujúce vyjadrenie k veci.

4. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú nečinnosť krajského súdu v napadnutom konaní. Vyjadrili presvedčenie, že od predloženia odvolania 11. júna 2020 nebol zo strany krajského súdu po dobu viac ako 17 mesiacov urobený žiadny úkon smerujúci k meritórnemu rozhodnutiu.

5. Podľa názoru sťažovateľov ich vec nie je právne ani skutkovo zložitá a patrí k štandardnej agende všeobecných súdov. Vzhľadom na povahu veci a ich vek to považujú za existenčnú vec, a preto považujú dĺžku napadnutého konania za neprimeranú. Sťažovatelia sú presvedčení, že počas konania poskytovali súdom potrebnú súčinnosť, svojím správaním nespomaľovali priebeh konania a aktívne využívali svoje práva. S odkazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zastávajú názor, že v ich prípade nebolo potrebné podať sťažnosť na priet'ahy predsedovi krajského súdu, pretože tá nie je považovaná za účinný opravný prostriedok, ktorého vyčerpanie je potrebné pred podaním ústavnej sťažnosti.

6. Podľa sťažovateľov v napadnutom konaní nečinnosťou krajského súdu boli spôsobené priet'ahy, a tým došlo k porušeniu ich označených práv. Pretrvávajúci stav právnej neistoty žiadali sťažovatelia kompenzovať aj priznaním finančného zadosťučinenia.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. III. ÚS 355/2012, I. ÚS 390/2019, II. ÚS 291/2020).

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 26/95). Pri výklade tohto základného práva si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

10. V posudzovanom prípade ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a zo skutočností zistených dopytom na krajskom súde považuje za preukázané, že 26. októbra 2021 bolo vo veci odvolania rozhodnuté formou verejného vyhlásenia rozsudku, ktorý v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ešte nie je písomne vyhotovený. Teda pred podaním ústavnej sťažnosti (12. novembra 2021, pozn.) krajský súd vo veci rozhodol, čo sťažovatelia neuviedli.

11. Význam samotného konania a jeho výsledok je nepochybne pre sťažovateľov dôležitý a ústavný súd v žiadnom prípade nemá v úmysle tento význam zľahčovať. Vo vzťahu k postupu krajského súdu ústavný súd poznamenáva, že je potrebné brať na zreteľ aj čas nevyhnutný na štúdium spisového materiálu obstaraného prvoinštančným súdom, ako aj na skutočnosť, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustný riadny opravný prostriedok a odvolací súd vec právoplatne uzatvára. Vnímajúc povahu a dĺžku samotného napadnutého konania, ktorú ústavný súd posudzuje v súvislosti so sťažovateľmi označenými právami podľa ústavy a dohovoru a ktorá v okolnostiach tohto prípadu predstavuje (ku dňu rozhodovania ústavného súdu) 18 mesiacov, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia nie je neprimeraná.

12. Ústavný súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru EŠLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

13. Na základe uvedeného, majú na zreteli aj skutočnosť, že krajský súd už vo veci vyhlásil rozsudok, ústavný súd nevyhodnotil doterajšiu dĺžku rozhodovania krajského súdu v napadnutom konaní ako nezlučiteľnú so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu